

B-VÕÕRKEELE AINEKAVA GÜMNAASIUMIASTMELE

Sisukord

1. ÜLEVAADE	3
1.1. Õppeaine kirjeldus.....	3
1.2. Õppeaine õpetamise eesmärgid	4
1.3. Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud	4
1.4. Hindamispõhimõtted	5
2. ÜLEVAADE B-VÕÕRKEELE ÕPPEST KURSUSTE LÕIKES	7
2.1. I-III kursus	7
2.2. IV-VI kursus	10
2.3. VII-IX kursus	13

1. ÜLEVAADE

1.1. Õppeaine kirjeldus

B1-keeleoskustasemel võõrkeele ainekava toetub gümnaasiumi riikliku õppekava võõrkeelte valdkonnakavale. B1-keeleoskustasemel võõrkeele õppimiseks ei pea olema eelteadmisi. Uue võõrkeele omandamist toetab varasem keeleõppimise kogemus. Võõrkeele kui suhtlusvahendi omandamine nõuab õppija järjepidevat ja aktiivset osalust.

B1-keeleoskustasemel võõrkeele õppimise eesmärgiks on saavutada iseseisva keelekasutaja tase, mis loob aluse hilisemaks keeleoskuse edasiarendamiseks. Mitme võõrkeele oskus võimaldab tänapäeva avatud maailmas tajuda maailma tema kultuurilises mitmekesisuses ning avardab õppimise ja töö võimalusi. Õppides võõrkeelt B1-keeleoskustasemel saab toetuda eelnevalt saadud õpikogemustele ja omandatud õpioskustele ning neid edasi arendada. Oluline on erinevate keelte üksteist toetav ja väärtustav õpetamine, eriti oluline on seoste väljetoamine, nägemine eelnevalt õpitud võõrkeel(t)ega.

Võõrkeelte ainevaldkonna eesmärk on tagada, et õpilastel kujuneks eri keeltes välja suutlikkus mõista, väljendada ja tõlgendada kontseptsioone, mõtteid, tundeid, fakte ja arvamusi nii suuliselt kui ka kirjalikult (kuulamine, rääkimine, lugemine ja kirjutamine) mitmesugustes ühiskondlikes ja kultuurisituatsioonides, lähtudes nende vajadustest ja soovidest. Võõrkeelte ainevaldkonda kuuluvad õppeained avardavad igaüks eraldi ja kõik koos õpilaste suhtlusvõimalusi, aitavad neil mõista ja väärtustada mitmekeelelist ja -kultuurilist maailma ning kujundavad nende suutlikkust võõrkeeleoskust elukestvalt arendada. Valdkonnasisene lõiming toimub erinevate keelte õpetajate koostöös. Õpilasi suunatakse kasutama ühes keeles omandatud oskusi, et õppida teisi keeli ning luua seoseid ja tuua paralleele erinevate keelte vahel.

Võõrkeelte õpe lähtub Euroopa keeleõppe raamdokumendi ja selle sõsarväljaande põhimõtetest ning nendes kirjeldatud keeleoskustasemetest.

Võõrkeeleõpe nõuab avatud ning paindlikku metoodilist käsitust, et kohendada õpet õpilaste vajaduste järgi. Õpilaskeskse võõrkeeleõppe tähtsamad põhimõtted on:

- 1) õpilase aktiivne osalemine õppetegevuses, tema teadlik ja loov võõrkeele kasutamine ning oma õpistrateegiate kujundamine;
- 2) õppematerjali sisu vastavus õpilase eale ja huvidele;
- 3) erinevate suhtluspädevust arendavate õppemeetodite rakendamine;
- 4) õpetaja kui õpilase koostööpartner ja nõustaja teadmiste ja oskuste omandamisel;
- 5) õppematerjalide avatus, nende kohandamine ja täiendamine õpilase eesmärkide, vajaduste ja huvide põhjal;
- 6) vigade käsitlemine õppimise loomuliku osana, nende parandamine vastavalt õppe eesmärgile.

Gümnaasiumis õpitakse võõrkeelt tasemepõhiselt. Õppes kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ning aktiivõppemeetodeid. Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel. Õpilased kasutavad digitaalseid keeleõppekeskkondasid ning veebikeskkondasid keeleõppematerjalide tarbimiseks ja keeleoskuse praktiseerimiseks. Õppetöösse on lõimitud võõrkeelsete veebipõhiste õppeplatvormide ja sõnastike kasutamine, samuti arendatakse ohutu ja vastutustundliku veebisuhtluse oskusi ning oskuslikku tehisintellekti kasutamist. Õpilasi ergutatakse kasutama keelt ka teiste ainete õppimisel ja väljaspool kooli. Gümnaasiumi keeletunnis suheldakse enamasti õpitavas võõrkeeles. Teemavaldkonnad on ühised nii B1- kui ka B2-keeleoskustasemega võõrkeeltele. Kuus teemavaldkonda

(inimene ja ühiskond; inimene ja keskkond; Eesti ja maailm; kultuur ja looming; haridus ja töö; teadus ja tehnoloogia) ja nende alateemad on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ning nii käsitletakse neid ka keeleõpetuses. Teemasid käsitledes peetakse silmas keeleoskustaset, õpilase huve ning teemade päevakohasust. Sõnavara ja grammatika omandatakse keelt kontekstis eesmärgipäraselt kasutades. Kultuuriteadlikkuse kujundamisel juhitakse õpilase tähelepanu emakeeles ja õpitavas võõrkeeles suhtlemise erinevustele ning neid erinevusi selgitavatele kultuurinähtustele. Õppes on oluline õpioskuste arendamine, mis toetab edasisi võõrkeeleeõpinguid ning paneb aluse elukestvatele õppele. Võõrkeelte lõimimine teiste õppeainetega ning õppimist soodustava õppekeskkonna loomine toetavad suhtluspädevuse omandamise kõrval ka teiste üldpädevuste saavutamist. Õppijad arendavad oskust võrrelda oma keelt ja kultuuri teistega, mõista ja väärtustada nende eripära, olla sallivad ning vältida eelarvamuslikku suhtumist võõrapärasesse. Teiste kultuuride tundmine aitab teadlikumalt tajuda oma keele ja kultuuri spetsiifikat.

B-võõrkeeles õppimisel kasutatakse B1-sihttaseme saavutamiseks mitmekesiseid õppemeetodeid, suulist ja kirjalikku väljendusoskust arendatakse järk-järgult. B1-tasemele õppija mõistab olulist endale tuttavat teemat, nagu töö, kool, vaba aeg vm. Saab enamasti hakkama välisriigis, kus vastavat keelt räägitakse. Oskab koostada lihtsat teksti tuttavat või endale huvipakuval teemal. Oskab kirjeldada kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning lühidalt põhjendada-selgitada oma arvamusi ja plaane.

1.2. Õppeaine õpetamise eesmärgid

Keeleõpe on pidev protsess, mille edukus sõltub järjepidevusest. Keele õppimine ei piirdu keeleoskustaseme saavutamisega mingiks hetkeks. Tähtis on toetada õpilaste motivatsiooni, arendada oskusi, kujundada enesekindlust ning saada keelekogemusi ka väljaspool kooli, mis loob eelduse elukestvaks õppeks. Võõrkeelte õppega kujundatakse ainepädevus, mis sisaldab keelepädevust, väärtushinnanguid ja -hoiakuid ning õpioskusi.

B1-sihttasemel võõrkeeleeõppega taotletakse, et õpilane:

1. oskab keelt tasemel, mis võimaldab autentses võõrkeelses keskkonnas iseseisvalt hakkama saada;
2. mõistab ja väärtustab oma ning teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi ja oskab suhtluses sellega arvestada;
3. on võimeline jätkama õpinguid võõrkeeles, osalema erinevates rahvusvahelistes projektides ning kasutama võõrkeeli rahvusvahelises töökeskkonnas;
4. huvitub õpitavat keelt kõnelevatest maadest ja nende kultuurist;
5. analüüsib oma teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi; omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ning vajalikud oskused.

1.3. Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

Gümnaasiumis arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt, rõhuasetus võib kursuseti erineda. Õppeprotsessis kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ning aktiivõppemeetodeid. Rakendatakse paaris- ja rühmatööd, toetatakse võõrkeelse suhtlus- ja esinemisoskuse väljakujunemist. Õpitavat keelt kasutatakse aktiivselt nii tunnis kui ka võimalusel väljaspool tundi (nt kirjasõbrad, õppereisid, õpilasvahetused ja kohtumised õpitavat keelt emakeelena kõnelejatega). Õpilane loeb lihtsamaid autentseid teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kasutatakse mitmekesiseid ülesandeid, mis eeldavad loovat lähenemist. Lisaks sellele suunab õpetaja õpilasi kõrvutama ja analüüsima keelte sarnasusi ja erinevusi, nägema keeltevahelisi

seoseid ning jälgima oma keelekasutust. Õpetaja planeerib koos õpilasega tööd, et saavutada eesmärgiks seatud keeleoskustase. Iseseisvate tööharjumuste kõrval kinnistuvad paaris- ja meeskonnatöö oskused.

Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Õpilase edasiliikumise järgi keeleoskustasemetes arenevad ka tema keelelised teadmised.

B1-keeleoskustasemel võõrkeelt õppivad õpilased saavad 9 kursuse raames tutvuda õpitava keele ning kultuuriruumiga ning omandada teadmised ja oskused õpitavas keeles iseseisvaks toimetulekuks igapäevaelus nii kõnes kui kirjas.

Õpilase tähelepanu juhitakse olulistele kultuurierinevustele suhtlemises. Keeleõppes arendatakse endiselt õpioskusi, mis toetavad edasisi võõrkeeleõpinguid ning panevad aluse elukestvale õppele.

Gümnaasiumi lõpetaja:

1. mõistab kõike olulist endale tuttavalt või huvipakkuvalt teemal;
2. saab igapäevases suhtluses enamasti hakkama õpitavat keelt kõnelevate inimestega;
3. kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning selgitab ja põhjendab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
4. koostab lihtsa teksti tuttavalt teemal;
5. arvestab suheldes õpitava keele maa kultuurinorme;
6. tunneb huvi õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurielu vastu, loeb võõrkeelset kirjandust, vaatab filme ja telesaateid ning kuulab raadiosaateid;
7. kasutab võõrkeelseid teabeallikaid (nt tõlkesõnaraamatut, internetti), et otsida vajalikku infot ka teistes valdkondades;
8. seab eesmärke ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
9. seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste valdkondade teadmistega.

1.4. Hindamispõhimõtted

Hindamine on õppeprotsessi osa, mille kaudu toetatakse õpilase õppimist ja arengut. Hindamisel saadakse ülevaade õpitulemuste saavutatusest ja õpilase individuaalsest arengust ning toetatakse selle kaudu õpilase kujunemist positiivse minapildi ja adekvaatse enesehinnanguga enastjuhtivaks õppijaks, tekitatakse huvi võõrkeelte õppimise vastu ning luuakse alus elukestvale võõrkeeleõppele. Hindamise abil saab õppija tagasisidet oma edenemise kohta õppimisel ja õpistrateegiate valikuteks. Õpetaja saab teavet oma õpetamise tulemuslikkuse kohta ning sisendit nii õppetegevuse kui ka iseenda pädevuste arendamiseks.

Õppeprotsessi käigus rakendatakse kujundavat hindamist, kus õpilane saab suulist ja kirjalikku tagasisidet nii õpetajalt kui ka kaasõpilastelt oma õpitulemuste saavutamise taseme ning tugevate külgede ja arenguvõimaluste kohta. Kokkuvõttev hindamine toimub õppeperioodi või mahuka õppeteema lõpul, et kontrollida õppetöös püstitatud eesmärkide saavutamist. Kokkuvõttev hinne võib kujuneda õppeperioodi jooksul toimunud hindamise tulemusena, seejuures arvestatakse, et hinnetel võib sõltuvalt töö mahust ja raskusastmest olla erinev kaal.

Õpilasele on õppeprotsessi alguses teada, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ning millised on hindamise kriteeriumid. Õpilast suunatakse õppeprotsessi käigus oma õppimist ja püstitatud eesmärkide saavutamist analüüsima ja reflekteerima.

B1-keeleoskustasemel võõrkeele hindamise alused:

1. Statsionaarse õppekava alusel õppivate õpilaste kooliastme hinne kujuneb 9 gümnaasiumiastmes läbitud kursuse hinde tulemusel.
2. Kursusehinne kujuneb arvestuslikest hinnetest. Kursusehinne ei ole arvestuslike hinnete ega jooksvate hinnete põhjal tekkinud hinnete aritmeetiline keskmine.
3. Kursusehinde kujunemist tutvustab õpetaja iga kursuse alguses.
4. Arvestuslike hinnete hulka kuuluvad:
 - a) **kontrolltööde hinded**, mida hinnatakse numbriliste hinnetega 0-5 (vt TAGi Gümnaasiumi õppekava paragrahv 3). Kontrolltööd võivad olla kirjalikud ja/või suulised ning läbiviidud nii kontaktõppes, veebiõppes kui ka põimõppes;
 - b) **koondhinne või koondhinded**, mis pannakse välja jooksvate hinnete aritmeetilis(t)est keskmis(t)est. Jooksvaid hindeid pannakse suuliste ja kirjalike vastuste eest nii kontaktõppes, veebiõppes kui ka põimõppes. Õpilase sooritust hinnatakse eristavalt numbriliste hinnetega (0-5) ja/või mitteeristavate hinnangutega (A – arvestatud / MA – mittearvestatud). Mitteeristavate hinnangute puhul arvestatakse koondhinde väljapanemisel soorituste protsentuaalseid väärtuseid.
5. Kursuse jooksul hinnatakse kõiki keeletoiminguid (kuuldu ja loetu mõistmine, rääkimine, kirjutamine, suhtlemine, keelekasutus) kas eraldi või lõimitult. Ülesande eesmärgist lähtudes hinnatakse kas ühte kindlat või mitut keeleoskuse aspekti (nt sisu, ülesehitust, sõnavara, kõne ladusust, keelekasutust).
6. Silmapaistvat esinemist kooliüritus(t)el ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel võib arvestada õppetegevuse osana ning kursusehinnet positiivselt mõjutava tegurina.
7. Rahuldava kursusehinne saamiseks on vaja sooritada kõik kontrolltööd. Kontrolltöö loetakse sooritatuks kui see on hinnatud eristava numbrilise hindega 1-5 või mitteeristava hinnanguga A/MA. Tegemata kontrolltöö hinnatakse hindega 0. Kui õpilane ei soorita nulliga hinnatud tööd vastamiseks ettenähtud aja jooksul, siis langetatakse õpilase kursusehinne ühe hindepalli võrra.
8. Lisaks numbrilisele hindamisele rakendatakse ka kujundavat hindamist, kus õpilased saavad regulaarset suulist ja kirjalikku tagasisidet oma arengu kohta. Õpilased täidavad õpiprotsessi jooksul enesehindamislehti ja kasutavad Euroopa keelemapi enesehindamisvahendeid, et jälgida oma edusamme

2. ÜLEVAADE B-VÕÕRKEELE ÕPPEST KURSUSTE LÕIKES

2.1. I-III kursus

Esimese kolme kursuse jooksul on eesmärgiks omandada B1-tasemel õpitava võõrkeele kohta baasteadmised, mis võimaldavad toime tulla igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel teemadel (sh hääldamine ja ortograafia; sõnade sugu; nimisõnad; omadussõnad; ainsus ja mitmus; jaatus ja eitus; asesõnad; küsisõnad; arvsõnad; eessõnad; sidesõnad ja määrsõnad; tegusõnade pööramine olevikus; ning tasemele vastav sõnavara mh raha ja hinnad; kellaajad, nädalapäevad, kuud, aastaajad, pühad ja tähtpäevad; isikuandmed; ametid; haridus ja töö; hobid; reisimine ja puhkus; maad, rahvad, keeled; kodu, perekond ja sõbrad; linn, maa; ilm; hobid; värvid; riided; transport; toidukaubad, toidud, igapäevased viisakusväljendid ja käibefraasid). Baasteadmiste olemasolu võimaldab hakkama saada lihtsates ning tasemele vastavates vastuvõtu- ning loome- ja suhtlustoimingutes.

Õpitulemused

Õpitulemuste saavutamiseks kasutatakse erinevaid vastuvõtu-, loome- ja suhtlustoiminguid arendavaid tegevusi, mis on kooskõlas õppesisu ning oodatavate õpitulemustega.

1) Vastuvõtutoimingud

Kuuldu mõistmine

Aeglane, sidus ja selge kõne, lühikesed ja lihtsad pildimaterjaliga toetatud tekstid (üksikud sõnad, fraasid ja väljendid) ja tuttava situatsiooniga seotud lühikesed dialoogid:

- 1) kuulab, kordab ja eristab erinevaid häälikuid (nt miinimumpaarid);
- 2) kuulab autentset ja õppeotstarbel salvestatud kõnet (õpetaja ja/või emakeelerääkijate kõnelduna), kordab, jäljendab, plaksutab kaasa, näitab käega (intonatsiooni, keelerütmi, meloodiat ja rõhuasetusi);
- 3) reageerib teatud sõnale või fraasile vastava tegevusega (nt käetõstmine, püstitõusmine, esemele või pildile osutamine);
- 4) täiendab pilti või teksti, sobitab ja leiab vajaliku kuuldu põhjal (nt ankeedi täitmine);
- 5) mängib tähelepanelikku kuulamist nõudvaid mänge (nt Bingo);
- 6) kuulab laule ja luuletusi ning täidab nende põhjal ülesandeid (ridade järjestamine, riimuvate sõnade leidmine jne).

Loetu mõistmine

Tunneb ära, loeb ja hääldab õpitava keele tähemärke, sõnu ja fraase õpitud sõnavara piires; loeb lühikesi lihtsaid tekste ja leiab neist vajaliku faktiinfo; lugemise tempo on väga aeglane, teksti mõistmiseks võib vajada korduvat lugemist:

- 1) tutvub tähestikuga ja harjutab seda;
- 2) loeb häälega;
- 3) loeb ja mõistab õpetaja abiga tööjuhendit või küsimust (mida tuleb teha või millist infot tekstist otsida);
- 4) loeb lühikesi (piltidega varustatud) lugusid;
- 5) paneb tekstilõigud (SMS-sõnumid, lühidialoogid jne) õigesse järjekorda; reastab lauseid vastavalt sisule;
- 6) tunneb ära ja vajadusel märgib tekstis tuttavad sõnad ja väljendid, loetellu sobimatu sõna; eristab teksti alusel õiged ja valed väited; vastab küsimustele (nt enesekontrolli võimalus: peab kokku saama õige lahendussõna).

2) Loome- ja suhtlustoimingud

Suulised toimingud

Kasutab õpitud lihtsaid sõnu ja lausemalle, osaleb lühidialoogis; vajab vestluskaaslase abi ja võib toetuda emakeelele ja žestidele; hääldusvead võivad põhjustada arusaamatusi; kõnes esineb kordusi, katkestusi ja pause:

- 1) kordab häälikuid, silpe, sõnu või fraase;
- 2) kasutab etteantud / õpitud väljendeid ja lauseid (väljendab oma eelistusi, täidab etteantud tabelit jne);
- 3) esitab kaasõpilastele küsimusi ja teeb ettepanekuid: kes? mis? kuidas? kus? ja kust? abil (küsi küsimusi: Mis päeval on teie klassil matemaatika? Mitmes tund on kehaline kasvatus? jmt; pallimäng küsimuste esitamise ja neile vastamise kohta; küsi kuupäeva kohta, nimeta päevi ja kellaaegu);
- 4) räägib mudeli järgi (nt muudab markeeritud lõikudes sõnu nt intervjuerimismäng, pereliikmete kohta fotoseina koostamine, klassikaaslastele küsimuste esitamine fotodel olevate isikute kohta, neile vastamine);
- 5) koostab ja harjutab lihtsaid lauseid ootuspärase info edastamiseks (pildi, tunniplaan, ankeedi, jne. järgi), annab lihtsaid juhiseid (tee juhatamine, tegevused klassis jne), koostab plakati ja esitleb seda;
- 6) kasutab dialoogides õpitud pöördumisi, vabandusi, viisakusväljendeid (teretab, tänab jne);
- 7) esitab laule ja luuletusi; (laulab kaasa teemakohases laulus, koostab rühmatööna puuduoleva(te) salmi(de) jaoks laulusõnad jne);
- 8) koostab lihtsaid sõnamänge ja mängib neid (memoriin, doomino jne);
- 9) küsi, kas teised said temast aru ning mida nad arvavad.

Kirjalikud toimingud

Tunneb õpitava keele kirjatahti ning õpitud sõnavara õigekirja, kasutab lause alguses suurtähte ja lause lõpus õiget kirjavahemärki; koostab lühikesi lauseid õpitud mallide järgi, kirjutab lühidalt iseendast ja teistest inimestest:

- 1) tee ära kirja ja kirjutab mudeli järgi;
- 2) kirjutab kuuldu järgi sõnu, väljendeid, lauseid;
- 3) kirjutab isikuandmeid (vihiku peale, ankeeti jne);
- 4) kirjutab sõnadega numbreid, arve (arvutamine), kuupäevi, jne. (arvutusülesanded; mängib numbreid kuulates Bingot);
- 5) kirjutab etteantud näitajate alusel (nt õpimapi tarbeks) loo iseendast ja oma perekonnast, koduloomast vm; (nt koostab rühmatööna plakati: See olen mina); esitleb oma perekonda (nt joonistab perepuu, kuhu märgib pereliikmed, nende nimed ja vanused, lisab pilte);
- 6) kirjutab etteantud info alusel lühikese teate/(e-)kirja (sõbrale, emale), miniloo sotsiaalmeediasse või õpilaslehte (nt iseenda või kaasõpilase hobide kohta);
- 7) täidab lünkteksti (nt kirjutab e-mailile vastuse, täites etteantud tekstis ära lüngad);
- 8) võrdleb pilte, otsib esemeid, kirjutab lauseid puuduolevate esemete kohta (nt Pildil B ei ole raamatut);
- 9) koostab lühikese loovtöö kas üksi või rühmas (tunniplaan, menüü, ilma kirjeldus jne).

Õppesisu

Õppesisu koosneb võõrkeeleeõppes ühistest teemavaldkondadest koos neis sisalduvate alateemadega, mis on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ja nii käsitletakse neid ka kursuste raames. Peamised teemad kolme esimese kursuse jooksul on:

- enesetutvustus (nimi, aadress, telefon, sünnikoht, rahvus, vanus, perekonnaseis jne);
- teiste tutvustamine ja selle mõistmine, teiste tutvustamine;
- minu perekond (pereliikmed, nimed, vanus, jne, koduloomad);
- inimeste välimus ja iseloom ning selle teemalised küsimused vestluspartnerile;
- küsime ja edastame infot vestluskaaslase ja tema pere kohta: Kuidas sinu nimi on? Kus sa elad? Kas sa oled abielus? Kust sa pärit oled? Kui vana sa oled? Mitu last/õde/venda sul on? jne;
- olulisemad viisakusfraasid, tervitamine, hüvastijätt, tutvustamine;
- isikuandmetega ankeedi täitmine;
- isikulised asesõnad;
- tegusõnade pööramine olevikus sh enesekohased tegusõnad ja nende pööramine(jaatav ja eitav kõne);
- põhiarvsõnad (1...1000) ja nende kasutamine.
- oma huvidest, hobidest, vaba aja veetmise eelistustest rääkimine ning teistelt samateemalise info küsimine;
- kellaajad: mis on kell? ja mis ajal midagi toimub;
- minu päev: ülevaate andmine päevategevustest ja teistelt nende päeva kohta küsimuste küsimine;
- aastaajad: mis aastaeg meeldib / ei meeldi ja miks;
- nädalapäevade ja kuude nimetused, tööpäevad ja puhkepäevad;
- oma sünnipäeva ütlemine/teistelt sünnipäeva küsimine;
- minu kool: kirjeldus, koolipäeva kirjeldus, missugused ruumid on koolimajas jne;
- õppeainete nimed; tunniplaani kirjutamine ja tutvustamine teistele;
- mis koolis meeldib ning mis mitte (oma eelistuste lihtne põhjendamine);
- keeleoskus: mis keeli räägin ja õpin, missuguseid keeli räägib vestluspartner;
- riigid, rahvused, keeled;
- igapäevaste toitumisharjumuste kirjeldamine;
- restoranis laua broneerimine; tellimuse esitamine ;
- menüü põhjal söögi ja joogi tellimine;
- toitlusasutuses tasumine: sularahas või pangakaardiga;
- söögilauas söögi ja joogi pakkumine, küsimine, palumine;
- palve esitamine, kiitmine;
- kaupade ja toodete küsimine poes ja turul;
- riided ja jalatsid: värvid, suurus, eelistused (mida keegi kannab, ei kannab);
- läbivalt: kultuuriruumi viisakusvormid ja -normid.

Õppematerjalid:

Vastava taseme õpikud ja õpetaja poolt koostatud viidatud materjalid ning sihttaseme saavutamist toetavad erinevad veebirakendused, veebiülesanded.

2.2. IV-VI kursus

Kolme järgneva kursuse jooksul on eesmärgiks kinnistada varemõpitud ning omandada kuuenda kursuse lõpuks õpitav võõrkeel A2-tasemel. Õpilane on viimase kursuse lõpuks võimeline mõistma üldjoontes lühikest lihtsat igapäevasuhtlust, kui kõneldakse aeglaselt ja selgelt; õpilane saab kuulates aru lausetest ja sageli kasutatavatest väljenditest; räägib lihtsate lausetega praegustest ning varem toimunud ja tulevastest tegevustest; osaleb suulises suhtluses igapäevastel teemadel ja olmeolukordades; mõistab lugedes tasemele vastava teksti põhiideed ja -sõnumit ning olulist teavet selles; kasutab prosoodilisi vahendeid (rõhku, intonatsiooni, rütmi) võrdlemisi hästi tuttavate igapäevaste sõnade ja fraaside hääldamisel; saab aru igapäevastest siltidest ja teadetest avalikes kohtades; leiab lühikestest tarbetekstidest teatud harjumuspärasest teavet; suudab küsida ja uurida endale oluliselt teemal; kirjutab lühikesi ja lihtsaid tekste ja ühendab lauseid sidesõnadega; oskab kasutada erinevaid keeleõppestrateegiaid ja keeleõppe abivahendeid (tõlkesõnaraamatut, interneti). Laiem teadmistepagas (laiemad isiklikud ja igapäevased õpitud teemad võrreldes esimese kolme kursusega) võimaldab hakkama saada suures osas enamlevinud ja olmesfääri kuuluvates lihtsates ning tasemele vastavates vastuvõtu- ning loome- ja suhtlustoimingutes. Õpilane saab hakkama suhtlusega, mis on seotud lihtsate igapäevaste ülesannetega, kui see seisneb lihtsas ja otseses infovahetuses tuttavalt ja igapäevaselt teemal (nt töö ja vaba aeg). Tuleb toime väga lihtsa vestlusega, kuid mõistmisraskuste tõttu ei suuda ise vestlust ülal hoida.

Õpitulemused

Õpitulemuste saavutamiseks kasutatakse erinevaid vastuvõtu-, loome- ja suhtlustoiminguid arendavaid tegevusi, mis on kooskõlas õppesisu ning oodatavate õpitulemustega.

1) Vastuvõtutoimingud

Kuuldu mõistmine

Aeglaselt ja selgelt, taustamürata esitatud tekst, lihtsad vestlused, lühikesed sõnumid ja jutustused tuttavalt teemal, seotud igapäevategevustega (sh olmesfääris kuulnud üldkeelne suhtlus); võib vajada kordamist või kuuldu täpsustamist:

- 1) kuulab audio/videoteksti, leiab ja/või sobitab kuuldu põhjal vastused küsimustele (nt õige/vale, valikvastused), järjestab tekstilõike ja pilte;
- 2) järgib suuliselt antud mängureegleid (sõnamäng, liikumismäng), juhiseid ja töökäske;
- 3) kuulab teksti (ja näiteks kirjutab kuuldu põhjal enda oma ja esitab selle);
- 4) joonistab või täiendab kuuldu põhjal pilti;
- 5) kuulab aeglaselt, taustamürata esitatud teadaandeid (nt jaamas, kaupluses) ja vastab faktiküsimustele.

Loetu mõistmine

Loeb lihtsaid ja lühikesi üldkasutatava sõnavaraga tekste tuttavalt teemal (sh häälega), leiab vajaliku info ja saab aru teksti mõttest. Suudab mõnikord aimata sõnade tähendust konteksti toel:

- 1) loeb iseseisvalt eakohast adapteeritud ilukirjanduslikku teksti ja täidab selle põhjal ülesandeid (vastab küsimustele, koostab ideekaardi/mõistekaardi);
- 2) loeb lühikesi tarbetekste (kuulutus, menüü, silt) ja täidab ülesandeid teksti põhjal, vahendab loetud infot emakeeles;
- 3) järjestab sõnad lauseteks ja tekstilõigud tekstideks; sobitab pilte ja tekstilõike;
- 4) järgib loetud lihtsaid mängureegleid ja juhiseid (lauamäng, sõnamäng, liikumismäng jms) ning osaleb mängus ja/või juhib mängu;
- 5) leiab internetist õpitavas keeles lühiteksti ja tutvustab seda kaaslastele.

2) Loome- ja suhtlustoimingud

Suulised toimingud

Osaleb vestluses tuttavalt teemal, kirjeldab lühidalt (lähiümbrus, huvid, inimesed, enesetutvustus, jne) kuid võib vajada abi; kasutab lihtsamaid grammatilisi konstruktsioone, põhisõnavara ning käibefraase valdavalt õigesti, kuid kõnes esineb (hääldus)vigu ja sõnade otsimist (vajab vestluskaaslase abi):

- 1) kordab uusi sõnu ja väljendeid õige häälduse, rõhu, rütmi ja intonatsiooniga;
- 2) kirjeldab ennast, oma sõpru ja peret, huvialasid, harjumusi, päeva, nädalavahetust, koolivaheaega (sh minevikus), kavatsusi tulevikus (nt loob sellest gruppitööna video);
- 3) kirjeldab pildil olevaid inimesi ja tegevusi;
- 4) annab edasi lühikese lihtsa teksti põhisisu/räägib etteantud teemal, kasutades kava või muud tuge (esitlus, skeem, infokaart, mõttekaart, pildiseeria vm);
- 5) osaleb rollimängus või koostab kaaslasega dialoogi, küsib ja annab infot, annab nõuandeid, saavutab kokkuleppe;
- 6) küsib ja avaldab enda ja kaaslaste arvamust koos põhjendusega;
- 7) esitab teksti põhjal küsimusi ning jutustab nende abil loetu ümber.

Kirjalikud toimingud

Kirjutab lühikesi kirjeldavat laadi jutukesti oma kogemustest ja ümbritsevast, lihtsaid teateid, lühisõnumeid, isiklike kirju igapäevaeluga seotud tegevustest. Kasutab lihtsaid sidesõnu (nt ja, ning, aga, sest et) ning rakendab õpitud õigekirjareegleid (nt algustähe ortograafia, kirjavahemärgid):

- 1) kirjutab etteantud teemal (nt sõnum, postkaart, lühike kiri, kirjeldav jutustus, ringkiri, koomiks);
- 2) kirjeldab pilti (nt asjad, inimesed, kohad, tegevused);
- 3) koostab paaris või rühmas küsimustiku, saadud tulemuste põhjal koostab lihtsa diagrammi või kirjaliku kokkuvõtte ja võrdleb tulemusi;
- 4) koostab teksti arvutis ja tutvub võimalustega kasutada eesti keeles mitteesinevaid tähti ja diakriitilisi märke

Õppesisu ja põhimõisted

Õppesisu koosneb võõrkeeleeõppes ühistest teemavaldkondadest koos neis sisalduvate alateemadega, mis on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ja nii käsitletakse neid ka kursuste raames. Peamised teemad IV-VI kursuse jooksul on:

- tegusõnade olevik, minevik, tulevik;
- asesõnad, eessõnad, artiklid; erinevad eituse vormelid; sidesõnad;
- sõnade järjekord asesõnade kasutamisel;
- töö ja ametid: kelleks soovin saada/ei soovi saada; erinevad ametid; miks üks amet meeldib/ei meeldi;
- ilm: missugune on ilm praegu, missugune oli eile, on homme; riietumissoovitused vastavalt ilmale; kliima erinevates riikides;
- pühad ja tähtpäevad meil ja mujal ning nende tähistamine;
- õnnitlemine (sünnipäeva, püha, uue töökoha jne puhul), toostid;
- järgarvsõnad; oskus vastata küsimustele: mitmes?
- kutse esitamine kaaslasele ning samalaadsele kutsele vastamine;
- isiklike kirjade ja teadete, lihtsate sõnumite kirjutamine;
- minu tervis: probleemi kirjeldamine; abi palumine; arstil käimine (arsti vastuvõtuaegade kohta küsimine, registreerimine arsti vastuvõtule, retsepti küsimine jne);

- apteegist ravimite ostmine;
- vastamine tervislikku seisundit puudutavatele küsimustele; ohu- ja hoiatusteated;
- käskiv kõneviis ainsuses ja mitmuses jaatavas ja eitavas vormis.
- transpordivahendid ja nende eelised/puudused
- oma asukoha kohta küsimuste esitamine ja selle kohta info andmine;
- teekond punktist A punkti B: tee küsimine ja juhatamine (kohamäärsõnad); uurime ja selgitame marsruute ning mõistame samalaadset infot;
- oma eluaseme kirjeldus (asukoht, mööbel jne); eluase tulevikus (unistus); Küsimuste esitamine teistele samal teemal;
- kodukoha, kodu lähiümbruse kirjeldamine; vaatamisväärsuste soovitamine
- külaliste kutsumine: kutsele vastamine, kutsest keeldumine; külas käimine õpitava keele kultuuriruumi osana;
- kodu- ja metsloomad;
- igapäevased toiminguid spordiklubis, pangas, postkontoris, ilusalongis, tanklas jm;
- info küsimine teenindusasutuse asukoha, lahtiolekuaegade, teenuse liikide ja hindade kohta;
- põhiteenuste kohta küsimuste küsimine ning teenindaja küsimustele vastamine;
- üldsõnaline kaupade hindade ja kvaliteedi võrdlus;
- müüja või klienditeenindaja poole pöördumine; nende abipakkumisele vastamine;
- sõiduplaani või reisi (reisimis- ja majutusvõimaluste) kohta info hankimine, üles kirjutamine ja jagamine; broneeringute tegemine, kinnitamine, muutmine;
- sõidu sihtpunkti sõidupileti ostmine; marsruudi planeerimine;
- vaatamisväärsuste kohta käiva lihtsama info mõistmine;
- hotellis toa broneerimine (oma soovide ja eelistuste esitamine); broneeringu muutmine;
- postkaarti saatmine nt puhkusereisilt vms;
- kultuurisündmuste toimumise koha, aja, piletihinna ja esinejate kohta info hankimine ja edastamine;
- viisakas pöördumine suuliselt ja kirjalikult;

Õppematerjalid:

Vastava taseme õpikud ja õpetaja poolt koostatud viidatud materjalid ning sihttaseme saavutamist toetavad erinevad veebirakendused, veebiülesanded.

2.3. VII-IX kursus

Kolme viimase kursuse jooksul on eesmärgiks omandada õpitav võõrkeel B1-tasemel. B1-keeleoskustaset iseloomustavad selge kirjakeel, lühikesed lood, faktiteadmised, tuttavad igapäevased ja lihtsamad abstraktsemad teemad, isiklik arvamus ning igapäevakeeles hakkamasaamine. B1-tasemel keeleoskusega õpilane mõistab olulist endale tuttavat teemat, nagu töö, kool, vaba aeg. Ta saab enamasti hakkama välisriigis, kus vastavat keelt räägitakse. Ta koostab lihtsat teksti tuttavat või endale huvipakkuval teemal. Ta kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmäärke ning põhjendab ja selgitab lühidalt oma arvamusi ja plaane. Ta on kursis õpitavat keelt kõnelevate piirkondade/kogukondade oluliste faktidega. Ta mõistab oma kultuuri ja teiste kultuuride sarnasusi ja erinevusi ning väärtustab keelelist ja kultuurilist mitmekesisust. Ta väärtustab võõrkeelte oskust ja on motiveeritud keeli õppima. Ta kasutab võõrkeelseid veebikeskkondi, teadvustades nende võimalikke ohte ning omandab edasiseks keelte õppimiseks vajalikud oskused ja kohandab need enda vajadustele vastavaks.

Õpitegevused:

Õpitulemuste saavutamiseks kasutatakse erinevaid vastuvõtu-, loome- ja suhtlustoiminguid arendavaid tegevusi, mis on kooskõlas õppesisu ning oodatavate õpitulemustega.

Õpitulemused:

1) Vastuvõtutoimingud

Kuuldu mõistmine

Saab aru põhilisest selgest infost tuttavatel teemadel, mis on seotud töö, kooli, vaba ajaga jne. Lisaks mõistab paljude raadio või telesaadete põhisisust, kui need käsitlevad päevateemasid või talle isiklikult või erialaselt huvitavaid teemasid ja kui esitus on aeglane ja selge. Õpilane:

- 1) suudab mõista ja jälgida selge häälduse ja loomuliku tempoga üldkeelset kõnet; autentset ja vahetut suhtlust või salvestatud teksti tuttavat, igapäevasel teemal; taipab peamist sõnumit ja üksikasju;
- 2) kuulab autentset teksti, tunneb ära erinevad tekstiliigid ja mõistab nende põhisisu ja eesmäärke vastates küsimustele kirjalikult või suuliselt, rühmitades, lõpetades lauseid, illustreerides jne.
- 3) kuulab lihtsamaid illustreeritud esitlusi või ettekandeid tuttavatel teemadel (mis võivad sisaldada videosid, slaidiseansse, graafikuid, diagramme, pilte ja muid visuaalseid elemente), jälgib esitluse struktuuri, vajadusel teeb märkmeid (vastab jah/ei küsimustele, lõpetab lauseid, koostab paarilisele küsimusi või väiteid);
- 4) avaldab oma arvamust põhjendades lühidalt ja struktureeritult oma seisukohti;
- 5) kuulab ja saab aru detailsest infost nagu teadaanded, retseptid ja juhised.

Loetu mõistmine

Saab aru tekstidest, mis sisaldavad peamiselt sagedast igapäevaelu või tööga seotud sõnavara ja sündmuste kirjeldustest, tunnetest ja soovidest isiklikes kirjades. Õpilane:

- 1) loeb ja mõistab selge arutluskäiguga pikemaid tekste erinevatel teemadel, suudab jälgida sündmuste arengut ning leiab vajaliku info (vajadusel ka mitmest tekstist); detailid ja nüansid võivad jääda selgusetuks;
- 2) loeb erinevaid tekstitüüpe erinevatel teemadel (nt. kirjad, kõned, kirjeldused, kommentaarid, lühisõnumid), mis lubavad pidada regulaarset suhtlust;
- 3) loeb ja vahendab erinevaid meediatekste, analüüsib neid ning hindab kriitiliselt infoallika usaldusväärsust;
- 4) oskab teha kokkuvõtet sündmustest ja kanda seda suuliselt või kirjalikult ette, põhjendades ja selgitades loetu põhjal seisukohti ja tundeid, kasutades sobivaid keelendeid;

- 5) loeb kohandatud eakohast ilukirjandust sh koomikseid, jutustusi ka väljaspool tundi,
- 6) oskab analüüsida sündmuseid, vastata küsimustele ja luua seoseid; vajaliku info saamiseks kasutada erinevaid lugemisstrateegiaid.

2) Loome- ja suhtlustoimingud

Suulised toimingud

Oskab lihtsal viisil seostada väljendeid, et kirjeldada kogemusi, sündmusi, oma unistusi, soove ja püüdlusi. Suudab lühidalt põhjendada ning selgitada oma arvamusi ja plaane. Suudab jutustada lugu või edasi anda raamatu või filmi sisu ning kirjeldada oma muljeid. Õpilane:

- 1) kasutab lihtsaid seostatud lauseid (nt kogemused, kavatsused, seisukoha põhjendamine, muljete kirjeldamine);
- 2) kasutab sagedamini esinevaid väljendeid ja grammatilisi konstruktsioone valdavalt õigesti (keerukamate puhul tuleb ette vigu);
- 3) tuleb enamasti toime vähemtüüpilistes suhtlusolukordades (sh veebis),
- 4) hääldus on selge, intonatsiooni ja rõhuvead ei häiri suhtlust;
- 5) osaleb vestlustes, mis puudutavad igapäevaseid sündmusi, olukordi ja tundeid;
- 6) esitleb tuttavat või huvipakkuvat teemat, referaati või uurimistööd,
- 7) vastab küsimustele ja vajadusel annab selgitusi ja kommentaare, edastab informatsiooni;
- 8) esineb veenvalt ja kaasavalt, esitab oma teksti hea intonatsiooni, rütmi ja selge rõhuasetusega;
- 9) osaleb arutelus igapäevaelu teemadel kirjeldades enda kogemusi ja erinevaid sündmusi, unistusi ja eesmärke, selgitab lühidalt oma seisukohti; oskab oma valikuid ja seisukohti ka põhjendada;
- 10) kirjeldab sündmusi, olukordi ja tundeid loetud raamatust, filmist või kogemusest; annab edasi infot selgest, hästi liigendatud informatiivsest tekstist;
- 11) oskab anda kaaslastele tagasisidet;
- 12) oskab suuliselt vahendada teavet (nt tekstide kokkuvõtmine, tõlkimine lihtsustatud kujul).

Kirjalikud toimingud

Oskab koostada otsesõnalist seostatud teksti tuttaval või huvipakkuval teemal. Õpilane:

- 1) kirjutab õpitud teemadel lühikesi jutustavat laadi tekste, lihtsaid tarbetekste, kirjeldab tegelikku või kujuteldavat sündmust, väljendab ja vahendab tundeid, mõtteid, arvamusi ning kogemusi;
- 2) koostab eri allikatest pärineva info põhjal kokkuvõtte;
- 3) kasutab oskuslikult piiratud hulgal teksti sidumise võtteid (sidesõnad, asesõnaline kordus), keelelised ebatäpsused ei takista kirjutatu mõistmist;
- 4) kirjutab lihtsat sidusat teksti tuttaval ja isiklikku huvi pakuval teemal nagu näiteks kirjad, foorumipostitused, reisikirjeldused, kus kirjeldab oma tundeid ja reaktsioone ning põhjendab neid;
- 5) oskab kirjeldada olukordi ja kavatsusi, lisaks ka sündmusi ja isikuid;
- 6) kirjutab lühemaid arutlevaid tekste, milles põhjendab oma arvamust, tundeid, toob näiteid loetust või nähtust, põhjendab, selgitab;
- 7) oskab kirjalikult vahendada teavet (nt tekstide kokkuvõtmine, tõlkimine lihtsustatud kujul).

Õppesisu:

Õppesisu koosneb võõrkeeleeõppes ühistest teemavaldkondadest koos neis sisalduvate alateemadega, mis on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ja nii käsitletakse neid ka kursuste raames. Peamised teemad viimase kolme kursuse jooksul on:

- tegusõnade ajavormid: olevik, lihtminevik, kirjeldav/kestev lihtminevik, tulevik, täisminevik, enneminevik;
- modaalverbid ja nende kasutamine erinevates olukordades;
- eessõnade ja sidesõnade mitmekesisem kasutamine keerukamates lausetes;
- tingimuslaused ja kaudne kõneviis: hüpoteetilised olukorrad, kaudne kõne ja tsitaatide edasiandmine;
- passiiv ja selle kasutamine;
- subjunktiiv;
- artiklid ja erandid;
- rind- ja põimlaused ning neis kasutatavad sidesõnad;
- kehakeel ja häälduse täpsustamine: intonatsioon, rõhud ja aktsendi vähendamine;
- tööturg ja ametid: tööintervjuud, CV ja motivatsioonikiri, ametialased oskused (erinevate ametite ja nendega seonduvate töökohtadega seotud sõnavara), edasiõppimise võimalused;
- reisimine ja kultuurid: rahvusvahelised kombad, erinevused ja kultuurilised eripärad, vaatamisväärsused ja nende tutvustamine; reisikirjelduse kirjutamine, marsruudi võrdlemine ja argumenteerimine;
- aktiivne osalemine vestlustes: arutelud, vaidlused, oma seisukohtade põhjendamine;
- ilma ja keskkonna teemad: ilmastikumuutused, kliimaprobleemid ja nendega kohanemine;
- pidustused ja traditsioonid: rahvuslikud ja rahvusvahelised pühad, tavad ja tähistamised;
- tervishoid ja heaolu: tervislikud eluviisid ja seda tagavad tegevused (sport, puhkus, reisid jmt), tervislikud toitumisharjumused; arstiabi, enesehooldus ja esmaabi;
- transpordi planeerimine ja marsruudi kirjeldamine: erinevad transpordivõimalused ja liikluseeskirjad;
- elukeskkonna kirjeldamine: kodu, linnaelu ja maapiirkonna võrdlus; loodusrikkused (mets, loomad, vesi, puhas õhk jmt) ja nende hoidmine linnas ja maal (prügiliigid, taaskasutamise võimalused, prügi sorteerimine, säästlikkus energiatarbimisel jmt);
- sotsiaalne suhtlus ja viisakusreeglid: kirjade, e-kirjade ja formaalsete teadete kirjutamine;
- igapäevaeluga seotud tegevused: pangatoimingud, teenindusasutustes suhtlemine (kauplus, turg, hotell, postkontor, rongi- ja bussijaam jmt), ostlemine;
- kultuurisündmused ja meedia: teatri, kino ja muusikafestivalide külastamine, arvamuste avaldamine; eeskujud; kirjanduse-, kunsti- ja muusikaliigid; meediast saadav kasu ja võimalikud ohud, meediažanrid, allikakriitilisus, suhtlemisnormid ja -eetika internetis;
- ohuolukorrad ja turvalisus: hädaabinumbrite kasutamine, turvareeglid ja ohutuse tagamine, erinevate turvalisust tagavate käskude ja keeldude mõistmine (liiklus, loodus, linnakeskkond jmt).

Õppematerjalid:

Vastava taseme õpikud ja õpetajate koostatud viidatud materjalid ning sihttaseme saavutamist toetavad erinevad veebirakendused, veebiülesanded.